

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ι Ε Ρ Α Μ Η Τ Ρ Ο Π Ο Λ Ι Σ Θ Η Β Ω Ν και Λ Ε Β Α Δ Ε Ι Α Σ

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ (4-11-2018)

Ο ΕΝΑΡΕΤΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΜΕΤΑΝΟΗΤΟΣ ΠΛΟΥΣΙΟΣ

Η περικοπή του πλουσίου και του φτωχού Λαζάρου μας παρουσιάζει δύο πρόσωπα. Τον ενάρετο Λάζαρο και τον αμετανόητο πλούσιο. Ας τα μελετήσουμε.

Ο Λάζαρος είναι αφάνταστα πτωχός, ολομόναχος και άρρωστος. Δεν έχει ούτε ψίχουλα ούτε σπίτι· έστω μια παράγκα. Είναι ολομόναχος και χωρίς γνωστούς και φίλους. Κι ενώ είναι πάμπτωχος και ολομόναχος, είναι συγχρόνως και πολύ άρρωστος και αδύνατος. Ανήμπορος να βαδίσει και γεμάτος πληγές. Γι' αυτό σερνόταν για να μετακινηθεί και τα σκυλιά ερχόταν και έγλυφαν το αίμα από τις πληγές του. Εκτελούσαν χρέη νοσοκόμου, αφού κανένας δεν ερχόταν να τον βοηθήσει, και φαινόταν πιο φιλόανθρωπα από τον πλούσιο και από την κοινωνία της εποχής, αφού όχι μόνο δεν τον κατασπάραζαν για να χορτάσουν την πείνα τους, αλλά και τον συμπαραστεκόταν με τα γλειψίματά τους.

Κι όμως, ενώ είναι πτωχός, πεταμένος στο δρόμο και άρρωστος, έχει όνομα, έχει προσωπικότητα, διότι έχει τεράστια υπομονή. Ενώ ήταν ολομόναχος και πάμπτωχος και άρρωστος και αδύνατος συγχρόνως, κι ενώ έβλεπε τον πλούσιο να έχει άφθονα τα υλικά αγαθά, να ντύνεται εκκεντρικά και κάθε ημέρα να γλεντά και να ευφραίνεται με τους φίλους του και τους συγγενείς του, δεν απελπίστηκε, δε βλαστήμησε το Θεό και τους ανθρώπους, ούτε τον ίδιο τον πλούσιο. Ούτε τον καταράστηκε. Δεν είπε· «πού είναι η πρόνοια του Θεού και η δικαιοσύνη του» ούτε «δεν υπάρχει Θεός κι αν υπάρχει είναι κακούργος». Δεν είπε· «άτιμη και καταραμένη κοινωνία με πέταξες στην άκρη του δρόμου, αβοήθητο και πεινασμένο και άρρωστο». Δεν είπε· «εγώ ενάρετος και δίκαιος και κακοπαθώ ποικιλοτρόπως· ενώ άλλος παλιάνθρωπος και απάνθρωπος είναι υγιής, δεν έχει κανένα πρόβλημα και γλεντά καθημερινά». Κι όλα αυτά σε μια εποχή που δεν ήταν καθαρό το δόγμα της αναστάσεως και της μετά θάνατον ζωής. Δεν είχε γνωρίσει άλλον «Λάζαρο» ούτε είχε ακούσει την διδασκαλία που ακούμε εμείς τώρα. Σίγουρα ο Λάζαρος θα άκουσε και τους «ευσεβείς» της εποχής του να λένε, αντί να πάνε να τον βοηθήσουν, «τι αμαρτίες έκανε και τον τυραννά έτσι ο Θεός»; Κι όμως ούτε απελπίστηκε ούτε νευρίασε ούτε αγανάκτησε εναντίον τους.

Ο πλούσιος έχει πλούτο, αλλά δεν έχει όνομα, δεν έχει προσωπικότητα. Είναι μια σκέτη «σάρκα», χωρίς κανένα ψυχικό και πνευματικό υπόβαθρο. Ζει τη ζωή βιολογικά σε επίπεδο κτήνους. Αυτό συμβαίνει μ' όλους τους πλουσίους στα ευαγγέλια. Μόνο άτομα που μετάνιωσαν όπως ο Ματθαίος και ο Ζακχαίος, ή άτομα που κάνανε καλή χρήση του πλούτου όπως ο Αβραάμ ή ο Ιωσήφ ο Αριμαθαίας έχουν όνομα.

«Ενεδιδύσκετο πορφύραν και βύσσον». Πορφύρα=κόκκινο χρώμα, ζωικό, από το θαλάσσιο κοχύλι πορφύρα· από το κοχύλι ονομάστηκε το χρώμα κι από το χρώμα το ύφασμα. Επειδή για να το βάψουν έπρεπε να αλιεύσουν πρώτα κοχύλια και να πάρουν το χρώμα, το ύφασμα στοίχιζε και ήταν ακριβό. Βύσσος=είδος βαμβακερού υφάσματος πολυτελούς, που φορούσαν οι βασιλείς και οι μεγιστάνες χρώματος βαθέως πορφουρού.

Εξ ου από το ύφασμα προήλθε και το βύσσινο χρώμα. Συνεπώς ζούσε με πολυτέλεια και εκκεντρικότητα. Κάθε μέρα είχε γλέντι και διασκέδαση. Κανένα πρόβλημα δεν υπήρχε· όλα καλά και ρόδινα.

Ήταν σκληρός και ανάλγητος. Έβλεπε το Λάζαρο να υποφέρει· να μη έχει να φάει, να είναι μόνος και έρημος. Θηρίο να ήταν και πάλι θα λυπόταν. Κι όμως δεν ενδιαφέρθηκε καθόλου. Άρα, αφού στον Λάζαρο φερόταν έτσι, σίγουρα δεν ελεούσε κανένα ούτε και ενδιαφερότανε για κανένα άλλο εκτός από το τομάρι του. Αν δεν έχεις και δεν δίδεις, ή αν δυστυχείς και δεν δίδεις, κατανοητό μέχρι ενός σημείου. Το να έχεις όμως και να μη έχεις κανένα πρόβλημα και συνεχώς να γλεντάς και να ζεις με εκκεντρικότητα και παρ' όλα αυτά να μη βοηθείς ακατανόητο και απάνθρωπο.

Στην άλλη ζωή τα πράγματα αλλάζουν. Ο πλούσιος είναι τόσο πτωχός, που δεν έχει μια σταγόνα νερού. Βρίσκεται μέσα σε φλόγα και υποφέρει και εκλιπαρεί για βοήθεια. Αντί να πει καλά να πάθω, το αξίζω· ζητά το Λάζαρο να τον δροσίσει.

Κι όταν δεν ικανοποιείται το αίτημά του, τότε θυμάται τους αδελφούς του. Ζητά να σταλεί ο Λάζαρος να κηρύξει στα αδέρφια του μετάνοια. Η «φιλανθρωπία» αυτή του πλουσίου είναι στο βάθος μια πρόφαση και μία εκ των υστέρων δικαιολογία. Ο άνθρωπος μπορεί να κουραστεί να αμαρτάνει, δεν θα κουραστεί όμως να δικαιολογείται. Ακόμη και στον Άδη. Η φιλανθρωπία του πλουσίου θέλει να πει· «Ποιος ήρθε ποτέ από τον Άδη στη γη, για να μας πει τι γίνεται; Αφού εγώ δεν ήξερα και την έπαθα (φταίει ο Θεός συνεπώς), τουλάχιστον ας μάθουν οι αδελφοί μου». Εδώ φαίνεται ότι ο άνθρωπος, άπαξ και δεν μετανόησε και δεν βελτιώθηκε εδώ, **άπαξ και δεν ανέλαβε την ευθύνη των αμαρτημάτων του**, δεν μπορεί ν' αλλάξει προς το καλύτερο στην αιώνια ζωή. Ο πλούσιος παραμένει ατομικιστής ενδιαφερόμενος μόνο για την οικογένειά του, αλλά και αμετανόητος και δικαιολογούμενος συνεχώς. Αντί να πει στείλε τον Λάζαρο στον κόσμο γενικά για να σωθούν όλοι, αυτός νοιάζεται μόνο για τα πέντε αδέρφια του και εμμέσως με την εγωιστική του αυτή αγάπη και πάλι δικαιολογείται για τη ζωή του και το φέρεσίμο του.

«Έχουσι Μωϋσέα και τους προφήτας· ακουσάτωσαν αυτών».

Στην αγία Γραφή μιλά ο Κύριος ο ίδιος. Αν δεν ακούσουν τον ζώντα εις τους αιώνες Κύριο, θ' ακούσουν τους νεκρούς υπηρέτες του, έστω κι αν αναστηθούν θαυματουργικά; Η αγία Γραφή είναι ανώτερη από τα θαύματα. Όσοι δεν τη δίνουν σημασία ούτε και στα θαύματα θα πιστέψουν. Οι Ιουδαίοι είδαν τον Χριστό ν' ανασταίνει τον Λάζαρο και ο Λάζαρος να επιστρέφει από τον άλλο κόσμο κι όμως όχι μόνο δεν τον πίστεψαν αλλά και τον σταύρωσαν. Γι' αυτό ο πτωχός λεγόταν Λάζαρος, ώστε όταν γίνει η ανάσταση του Λαζάρου, να θυμηθούν την περικοπή, που είπε ο Κύριος, και να πιστέψουν.

Οι Ιουδαίοι είδαν και τα φοβερά θαύματα που πραγματοποιήθηκαν μόλις ξεψύχησε ο Χριστός. Το καταπέτασμα του ναού σχίστηκε, οι πέτρες σπάσαν, οι τάφοι ανοίξαν, βγήκαν οι νεκροί και περπατούσαν στα Ιεροσόλυμα, ο ήλιος κρύφτηκε, το σύμπαν ολόκληρο σείστηκε, ο Χριστός μετά αναστήθηκε και αναλήφθηκε στους ουραμούς και οι Ιουδαίοι το βιολί βιολάκι τους.

Συνεπώς και θαύματα είδαν και ανθρώπους να γυρίζουν από τον άλλο κόσμο. Κι όμως δεν πίστεψαν, γιατί νωρίτερα δεν πίστεψαν στο λόγο του Θεού.

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης